

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. PÁPNÓVELDE-UTCA 8.
Telefon száma 51-66.
HIRDETÉSEK ÉS NYILTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEK FELVÉSZ A KIADÓHIVATAL PÁRISBAN FÜGGŐNKSÉGÜNKEL:
John F. Jones & Co. 31 bis, Fash. Montmartre, St. Paulin, Paris.
Közzététel: Danenberg L. 1, Fajngasse Nr. 1, Dökei M. utóca, 1. Wollzeile Nr. 6-8.
Hassentein & Vogler, 1, Wallischgasse 19.
Közei Rudolf, Sauerstrasse Nr. 2.
Oppelt A., Scharnhorst Nr. 2.
Schalk Henri, 1, Wollzeile Nr. 14.
és valamennyi hirdetőiroda.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. PÁPNÓVELDE-UTCA 8.
Telefon száma 55-88.
KÉRŐKÉREK NEM KÖLDÖNK VISSZA.
MÁS BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Változó postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre 30 Ft. Egy negyedévre . . . 5 Ft.
Egy félévre 15 Ft. Egy hónapra . . . 5 Ft.
Külföldre: 3 hónapra Németországba 6 Ft 70 kr.
Franciaországba, Olaszországba, Angliába, Spanyolországba, Svájcba, Romániába és Szarajevóba, valamint más országokba, melyek a postai szabályzatban tartalmazzák, negyedévre 9 Ft 70 kr.
Egy évre 36 Ft.
Egy szám ára 6 kr.

Mai számunk főbb közléseinek
A helyzet.
Száll Kálmán Bécsben.
A transzváli háború.
Iparhátsági megbízottak választása.
Jubileum a magyar kereskedelmi eszakkban.
Ületeti heti szemle. (II. rész.)
Tárcza: A beteg Tolstoj. Irta: Bernát Ottó.

A helyzet.

A paktum egyik oldalról már lejárt. Az ellenék mindenben eleget tett eddig annak, a mit jóhiszeműleg magára vállalt. Csak Száll Kálmán maradt adós a maga részéről felajánlott közérdekű ígéretek teljesítésével.

A régi rendszert ígérte a föld színéről elpusztítani. A helyett minden rosszabbra fordult és egyedüli mentegődésünk az, hogy kénytelenek a régi rendszer utjait járni.

Ki és mi kényszeríti őket erre?

Semmi más, minthogy sohasem is gondolták a régi rendszer megváltoztatására, hanem csak a régi embernek felcsereleése. Az immár jóllakottakat kiturkák helyükől az éhesek.

Az új politikai alakzatok a régi rendszert is megszegyénítő buzgalommal sietnek minden országos érdekét feloldozni: csak hogy Bécs előtt érdemesek felismerőszanak. És mert a függetlenségi és 48-as párt hazafias kötelességének tartotta a kvótameelés kérdésében a nemzetet megrontó törekvéseket megakadályozni, azért ország-világ előtt meggyanúsították és pártot, hogy annak idején paktumos kötelezettséget vállalt a kvótameelés elfogadására.

A függetlenségi és 48-as párt e rágalmak élénk letörésére a következők kategórikus tiltakozást bocsátotta közre:

Nemely naplapon azon híresztelés, mintha a függetlenségi párt mostani magatartásával a jelen év elején létrejött paktumot megsértene, a legteljesebb mértékben légből kapott. A paktumban a legnagyobb precízióval meglettek említve és körül lettek írva azok a benyújtandó törvényjavaslatok, a melyeknek kellő időben való megszavazását a függetlenségi párt vállalkozott meg nem hátráltatni. Ezek közt a kvóta megszabására vonatkozó törvényjavaslat nemcsak hogy nincs megemlítve, de erre a legtovább vonatkozó sem tételt, sem semmi olyan kötés nem jött létre, a melyből a kvótára vonatkozólag a legnagyobb megerőltetéssel is bármilyen követelést lehetne vonni. Teljességgel nem áll az — a mit az említett lapok felhoznak — hogy a kiegyezési előterjesztésekről általánosságban szólott volna a paktum, sőt ellenkezőleg specifizice megnevezte azon kiegyezési előterjesztéseket, a melyekre vonatkozólag a paktum meglett kötvé. Egyébiránt úgy a kormány, mint az ellenzék részéről a paktum minden egyes része

a legnagyobb loyálitással végrehajtott és így a paktum már régebb idő óta teljesen ki lett mentve. Csakis az a kötelezettség áll fenn még a paktumot aláírt Száll Kálmánnak, hogy a közelet szanalására vonatkozó intézkedéseket meg fogja lenni, a melyekre nézve a paktumban elváltalt kijelentéseket meg is tette a házában és el kell várnia az országnak, hogy a tények e kijelentéseknek megfelelően, a mely törekvésben a paktumot aláírt volt nemzeti pártiak is természetesen erkölcsi kötelezettséget vállaltak, a mennyiben Száll Kálmán kormányának támogatói sorába belettek.

Száll Kálmán Bécsben.

Száll Kálmán miniszterelnök szombaton este érkezett meg Bécsbe és kevéssel megérkezése után színházba ment, onnan pedig egyenesen haza hajtatott.

Vasárnap reggel a miniszterelnök 11 óráig ott volt Bank-gassei lakásán. Delelőtti 10 órakor Clary osztrák miniszterelnök meglátogatta és mintegy 20 percig érkezett vele.

Tizenegy órakor Száll Kálmán a Hofburgba hajtatott és magánkhalhatáson volt a királynál. Az audiencia fél óra hosszat tartott.

A királyi kihallgatás után Száll Kálmán elment a külügyi miniszteriumba és fél 1 óráig konferált Colouchowski külügyi miniszterrel.

Innen ismét Bank-gasseba hajtatott és nem is ment el onnan, csak delelőtti 4 órakor, a mikor is hazautazott Budapestre.

A Bankgassei magyar palotában a miniszterelnök 2 óráig dolgozott. Közben ismét meglátogatta őt Clary osztrák miniszterelnök, a ki Száll elutasításig maradt ott.

Delelőtti 3 órakor megjelent ott Kniazioleszky osztrák pénzügyminiszter is, a ki szintén Száll Kálmánal maradt ennek elutasításig és néhány perczel 4 óra előtt Claryval együtt távozott.

Tudósítók jelentése szerint a helyzet kritikussabb, mint valaha és pontosan beletjélis mindaz, a mit hetekkel ezelőt részletesen kifejtettünk.

Osztrák részen az a felteges uralkodik, hogy nem okvetlenül szükséges, hogy január 1-én az átutalási törvény életbe lépjen és hogy elegendő, ha az osztrák pénzügyminiszter rendeletileg intézkedik az átutalás költségeinek kifizetés tárgyában olyaténképen, hogy aztán az osztrák pénzügyminiszter utólagosan, akár hosszabb idő múltán is, kapja meg a jóváhagyást, a felmentést az átutalás dolgában tett intézkedéseiről.

Ez a terv tamadt Ausztriában és kétségtelennek látszik, hogy Kniazioleszky osztrák miniszterelnök Száll Kálmánal tett látogatása is ezzel függ össze. Nyilvánvaló, hogy Kniazioleszky e tervet adta elő Száll-nek.

Tudósítók illetékes helyről azt a határozott értesítést nyerte, hogy a magyar kormány ezt a tervet semmi szín alatt se fogadja el.

Ha tehát Ausztriában az átutalási törvény nem intéztek el a parlamentáris után — és ez most már feltétlenül bizonyos — úgy nem maradna más hátra, mint hogy a 14. §. alkalmaztassék.

Minthogy azonban Clary már kijelentette, hogy ő ezt a 14. §-t nem alkalmazza az álláspontjához feltétlenül ragaszkodik most is, a válság elkerülhetetlen.

Clary — mint tudósítók jelenti — még e héten visszalép, utódának engedvén át azt, hogy a fenforog ügyeket elintézza.

A miniszterelnök bécsi utjáról félhivatalosan a következőket jelenti:

Száll Kálmán miniszterelnök tegnap delelőtti gróf Clary-nak, az osztrák miniszterelnöknek elölutasítást fogadta, azután kihallgatáson volt a királynál, majd gróf Colouchowski külügyi miniszterrel és utána Kállay közös pénzügyminiszterrel konferált. Azután konferencia volt a magyar miniszteriumban, a melyben Száll Kálmán miniszterelnök, gróf Clary az osztrák miniszterelnök és lovag Kniazioleszky, az osztrák pénzügyminiszter vezelője vett részt. Száll Kálmán miniszterelnök delelőtti visszatartott Budapestre. (M. T. I.)

Népgyűlés a kvótameelés ellen.

A kötegyani függetlenségi népkör a napokban tartott gyűlésének határozatából folyólag üdvözölve a függetlenségi és 48-as (Kossuth) párt elölökét, szónokait és tagjait és köszönetet szavaz buzgó munkálkodásukért, egyszerűsind két öket, hogy a kvóta felemelést minden lehető módon akadályozzák meg. Azokat pedig, akik megválasztásukkor a kvóta felemelése ellen voltak a programbeszédükben is kifejtették, hogy a kvóta felemelést nem fogják megszavazni — és a javaslatához mégis hozzájárulnak: elítéli és eljárástukat hazafiatlannak tekintik.

A szentesi mandátum.

Szentesről a következő táviratot vettük: «A szentesi választókerület ma népgyűlést tartott, melyen Simát újra jelölté. Sima programbeszédét megtartotta, melyet választói szakadó esőben hallgattak végig.

Osztrák pártviszonyok.

Bécs, decz. 17.
Egy kommunike szerint a lengyel klub valamennyi szavazattal egy ellen a következő határozatot hozta: A lengyel klub politikai programja értelmében elölrendű állami szükségletnek ismérven el a magyar kiegyezésre vonatkozó törvényjavaslatok és a költségvetési provizórium megszavazását, miként eddig, úgy ezennel is határozatunk tükredni fog a javaslatok parlamentári kezességel. Ettől a szándékától vezérelve a lengyel klubnak szembe kell szállnia a cseh klubnak e törvények keresztülvitelének megakadályozására irányuló a jelenlegi kormány eljárása által előidézett akciójával. A lengyel klub arra törekedvén, hogy több határozatban ismételten kifejezett politikai programja értelmében a parlament nyugalmát helyreállítsa és a parlament viszonokit orvosolja és arra törekedvén, hogy autonómizmus alapelveit diadala juttassa, azt a meggyőződést fejezi ki, hogy az alkotmányos élet orvoslása, a mely a birodalom és az egyes koronatarományok fejlődése, továbbá a népek sűrgős gazdasági és társadalmi szükségleteinek kielégítése érdekében szükséges, csak a jobboldal pártjainak a jobboldal köteleken kívül álló merseket elemekkel egyetértőleg való szövetkezése után lehetséges.

Budapest, decz. 18.

A koronagyűlés kinevezése. A király Hammersberg Jenő budapesti főügyészt — mint a hivatalos lap tegnapi száma közh — korona-

ügyészé kinevezte. Hammersberg Jenő Kassán született s most 55 éves. 1867-ben ügyvédi vizsgát tett s Abau vármegye aljegyzőjévé, majd alügyészévé választották. 1868-ban törvényszéki bíróvá nevezték ki, az 1872-75. években Abau-megye színi kerületét képviselte az országgyűlésen, mint Tisza Kálmán pártjába, kivel együtt lépett a szabadelvű pártba. De már 1877-ben olt hagyta a politikát. 1883-ban pótbíróvá nevezték ki a budapesti ítélőtáblához, 1883-1891. években mint a satoraljai törvényszék elnöke működött, 1891-ben kuriai bíró lett és 1896-ban nevezték ki a király budapesti főügyészé.

A transzváli háború.

A harzotéről nem érkezett semmi újabb értesítés, csak egy hivatalos közlemény jelenti, hogy az angolok mily sok embert veszítettek Buller támadása folytán. Londonban nagy a bizonytalanság a tendókre nézve. Már az a terv is felmerült, hogy az egyptomi csapatokat fogják Dél-Afrikába küldeni. Ez azonban nagyon veszedelmessé válhat, mert Angliának a jelen körülmények között egyteleneq gyarmatát sem szabad erős helyőrség nélkül hagyni. Nem érdeketlen tünélet jelez az a newyorki távirat, a mely hírdi adja, hogy Newyorkból tegnap közel 40 millió forintnyi aranyat szállítottak el Anglia részére. Mai távirataink a következők:

London, decz. 17.

A Tugla-folyó mellett vívott ütközésben elesett angol katonák között hat tiszt volt. Negyven tiszt részben megsebesült, részben eltűnt. Tizenöt tiszt fogságba került.

London, decz. 17.

Hivatalos táviratok szerint Buller tábornok vesztesége 1097 ember és pedig: elesett 82, megsebesült 667 és eltűnt 348 ember.

Sterkstrom, decz. 15.

(Reuter.) Az angolok stormbergi veresége következtében Sterkstromról északra az egész ország forrongásban van. Az idevaló és a hazutó-földi bennszülöttek is nyugtalanokdának és kezdik elvezszülni az angolok erejében való bizalmukat.

Fokváros, decz. 16.

A Cape Argus szerint újabb jelentések is érkeznek a búrok híveinek titkos gyűléseiről. Több helyen a németalföldi farmerek fenyegető magatartást kezdenek tanúsítani. A vienbergi kórházba több vonat érkezett a magersfonteni ütközésben megsebesült angol katonákkal.

Queenstownból jelenti, hogy Gatacre tábornok seregének ott lévő sebesülteji jól vannak.

London, decz. 18.

A Reuter-ügynökségnek jelenti Modder-Riverből 15-iki keletre: A 9. dandár ma Methuen tábornok vezetés alatt erősen előtört megismerkedés végett. Ebben a műveletben a tüzérség támogatta, a mely a búrok sánczeit agyuzta és egyik agyuzókat harzektelenen tette. A dandár veszteség nélkül tért vissza táborába.

Lourenco-Marquez, decz. 15.

(Reuter.) E hó 6-ig terjedő mafekingi jelentések szerint ott a stratégiai helyzet lényegesen nem változott. A jelentések azt mondják, hogy a búrok felgyújtak a város bombarzással és a hely-

őrséget éheztetéssel és szomjaztatással akarják megadásra kényszeríteni. Mafekinget 2000 búr tartja körülzárva Snyman parancsnoksága alatt. A Krokodilus-folyó áradása miatt Planer ezredes repülő hadoszlopa nem nyumulhat előre Rhode-siából. A búrok tehát a határról Transzvál bel-sejébe vonultak.

London, decz. 17.

Hír szerint Methuen tábornok Modder-Riverben ötötte fel főhadiszállását. Modder-River most nagyon megerősített hely. Ezt akarja Methuen jövőendőbeli hadműveletei alapjául választani.

A Reuter-ügynökségnek azt jelenti Modder-Riverből 13-iki keletre, hogy az odahozott skandináv nemzetiségű sebesültek azt panaszzolják, hogy a búrok harzinez órn át hagyják őket a csatateren segítség nélkül. Ebből azt következtetik, hogy a búroknak valamennyi rendelkezésre álló betegszállító kocsiira a saját sebesülteik számára vót szükségük. A búrok veszteségei illetőleg eltérők a nezetek, de több legalább 800 emberre becsülik. Nemelyik hosszú kocsisort láttak Jakobsdal felé tartani. Azt beszélik, hogy az oranjai búrokat, a kik állítólag megunták a harzozt és már-már a transzváli búrokkal akartak lóni, csak Cronje tábornok csillapította le.

London, decz. 17.

A Reuter-ügynökségnek jelenti Kimberleyből: Besszülöttek jelenti, hogy Besuanaföldön a búrok mind felzárultak. Ugyanennek az ügynökségnek jelenti Pretoriából, hogy Joubert, a ki Volksrust-ban van, jobban érzi magát.

London, decz. 17.

Asquith tegnap este Willington-Quayben beszédet mondott, a melyben kiemelte, hogy nem szabad az angolokat ért csapások jelentőségét túlbecsülni. A feladat, a melyet meg kell oldani, nehéz, de a kormány megtesz mindent, hogy a hadseregnek tulyomó hatalmat és ellenállhatatlan erőt kölcsönözzön. A háború befejezése után Angliának dél-afrikai politikáját meg kell változtatni. Olyan intézkedéseket kell tenni, a melyek a mostani veszedelmek ismétlődését kizárják. Dél-Afrika jövője függ attól, találnak-e sikeres modus vivendit az egymás mellett lakó két fehér törzs politikai életére nézve.

Páris, decz. 17.

A Havas-ügynökségnek azt jelenti Kairóból, hogy az angol kormánynak az a szándéka, hogy 2000 embert kivon Egyiptomról s azokat Transzválba küldi. Ennek azonban az a hátránya volna, hogy Egyiptom helyőrség nélkül maradna. Azt hiszik tehát, hogy a 7. hadosztály egy részét Egyiptomra küldik a Dél-Afrikába rendelt csapatok pótlására. Azt is fenolterá veszik, hogy egy bennszülött csapatot küldjenek-e Dél-Afrikába.

New-York, decz. 16.

Ma 2,450,000 font sterling értékű aranyat raktak hajóra Lendon szármára.

A fokföldi hollandok.

London, decz. 16.

Egy angol lap romantikus mezbe bújtatott leleplezéseket hoz, hogy az «afrikander szövetség összekészítői»-hoi szóttak összevetéseiket tartani. «Fokváros egy elő-

A beteg Tolstoj.

Moszkvából szomorú hír érkezett. Tolstoj Leó beteg, halálosan beteg. Tulajdonképen már öreg ember, elmúlt hetven éves, de az ember még sem akarja elhinni, hogy ő is meg fog halni. Nem a költőt fogja benne a világ siratni, az már rég meghalt, a szépirodalom számára Tolstoj már rég nem jelent semmit, hanem az embert, a meg nagy barátját, a mive fejlődött azóta, hogy meg szánt olyan műveket írni, mint a Háború és Béke, s a Karenin Anna.

Tolstojtál furesan van a világ. Az újabb munkáit aránytalanul kevésebben olvassák, mint a régebbieket, s népszerűsége mégis egyre növekszik. Valami misztikus homály fűdi őt, a jasnaja-pojanija remélet s ennek köszönheti, hogy kevés érdekesebb írva van ma a világirodalomban, mint ő. Nem az iratái érdekesekek. Mint költő mar évek óta nem produkál semmit, s még legszenvedőbb könyve, a «Kreutzer sonata» is meglehetősen silány dolog a poezis szempontjából. De etikai fentelések és az a példa, melyet ad, költi föl az egész érdeklődésünket.

Hogy nem igazi apostol, az kiténik abból is, hogy legkevésbé tudta élelveinek és tanainak a saját családját meggyerni. Sem neje, sem kilencz gyermeke nem tanítványai, s csak a szeretet kapása fizti őket Tolstojhoz, de nem a lelki hásonlósága.

Tolstoj kezdettől fogva kétféle jellem volt. Volt benne valami a világtólakból. Gazdag volt, ragyogó szellemű, szép, dalias, kalandvágyó és könyvelő, de egyben emberséges, a jobbagység igazi barátja, a ki már mint huszonöt éves író rópiratolat írt arról, hogy a népel hogyan kellene nevelni. A világi hamar véget ért benne, ledér társaságban hamar elverte vagyonának egy részét, s hogy könnyebben szabadulhasson barátaitól, beidit katonának s elhelyezteté magát a Kaukázusba, a hol őtök harzozt folytatott a tatárokkal, látta halomzámra meghalni ezimbarot, fegyverőársait, sebeket adott és kapott s mire katonakodásának ideje letelt, a régi Tolstojból nem maradt meg semmi. Tulajdonképen a Kaukázusban lett költő s ott gondolt először arra, hogy regényeket írjon. Költői művei még a gazdag orosz irodalomban is feltűnődtellettek s mire harmincz éves korában külföldi utjára indult, Párisban Turgenyev mar egy fogadta őt, mint fejedelmét. Párisi utja után visszatért birtokára, Jasnaja-Pojanijára, elhaltára, hogy meggyönl. Nem véletlenül választottam éppen ezt a szót, hogy «elhaltarozta». Tolstoj matematikailag pontosággal osztja be eselekedeteit s ezek teljedése előzte meg ezt a lépését.

Tolstoj neje dr. Behrnek, a híres moszkvai nőorvosnő írta. Dr. Behr nejevel Tolstoj meg-

gyermekkora óta jó pajlásában volt s mikor 1862-ben párisi utjából hazatért, Moszkvában meglátogatta őket. Harom leánya volt, köztük a középső, Zsófia, a ki iránt Tolstoj már kedvetlőt fogva nem érdeklődött tanusított. Néhány hónappal utóbb megvót az eljegyzés. Az eljegyzés Tolstoj utóbb maga is leírta a Karenin Anna ezimű regényében Lewin és Kitty között. Mint a regényben a leány, Kitty egy mondat szavainak kezdetébőlől kitalálja az egész mondatot, a szerelmi vallomást, azt megérti, s s az igenlő választ keltváltatja az asszúra, így történt ez valójában is s így lett Behr Zsófia gróf Tolstoj Leónak, az akkor már önnepelt írónak a neje.

Ígazában Tolstoj sohasem akart költő lenni. Rea nem bírt ízgerrel, hogy nevet Puskin Sandoré, Turgenyev Ivané, Dosztojevski Fedoré mellett említsek, egész ambíciója az volt, hogy kimutassa azt, hogy Pestalozzi, a modern paedagogia megteremtője, téves utakon járt. Tolstoj nemcsak átvitt értelemben tartja magát a nép nevelőjének, mint tarthatja magát minden író, minden költő; ő iskola-mester akar lenni s egy időben pedagógiai fojóraipot is adott ki. Sok kritikusa van, a ki boldogan tartja. Ez tulzás. Mindössze csak exaltált jellemű ember, a ki olyan mint az az orvos, a ki úgy akarja a betegét gyógyítani, s az orvossg bevesésére bíni, hogy maga is beveszi. Azt azonban senki sem vttathatja el tőle, hogy a mit akar, abban van rendszer. Tolstoj egész egyéniségének, egész működésének kulcsa az, hogy ő az orosz köznépet a kultúra utóka akarja emelni, mint a minő fokon a német, francia s angol köznép él, de a nyugateurópai pedagógiai módszereket elítélvén, a saját módszere szerint. Ő volt az első, a ki Oroszországban népiszkolákat állított fel és pedig a saját birtokán, a hatvanas évek elején.

Nagyon érdekes kísérlet volt ez. Egész rendszerének alapja az volt, hogy a tankötelettség helyett a gyermekeket az iskolába eddgesse s kedvet eszajon nekik a tanuláshoz. Mikor reggel nyolcvet órakor az iskola harangja tanulóira hívta a falu gyerekeit, csapatosan jöttek ezek. A ki későn jött, nem szűlt meg, nem büntették meg. Sőt egyesek, a kik nagyon messze laktak, ott aludhattak az iskolában. Könyveket nem hoztak magukkal s házi feladatokat nem kaptak. Csak addig kellett figyelniök, míg a tanító a teremben volt, mihielyt eltavozott, tehettek, a mit akartak. Nem voltak semmiféle kényszernek alveteve. Még a padokba sem kellett ülniök. A ki az ablak-deszkára, az asztalra, vagy a padóra akart ülni, üheltelt, s nem gátolta meg abban senki. Csakis arra figyeltek a tanítók, hogy a kicsinyek minél

közlebb üljenek a katedrához. A tanító nem ragaszkodott a maga ténemájához, hanem igyekezett olyan dolgokról beszélni, a mi a gyerekek fantáziáját felkeltette. Ezeknek joguk volt belebeszélni az előadásba s kérheték az elbeszélést folytatást. A tanítás nagyon természetesen ditalant volt.

Tolstoj, a ki akkor harminczéves éves volt, nem elegendett azonban meg ennyivel e most többet is foglalkozott a maga kis emberével. Ját-szott valók a szabadban, elvitte őket magával sétálni, magával vitte őket a fűdöbe s tanította őket uszni, elbeszélte nekik kankuzszi élményeit s ugyszólván magához bilineselte őket.

A pedagógiai nala igazán költői szellem le-bege at, s solia embeget annyí rajongással nem oktalt meg, mint ő. Ennek is megvan az oka. Tolstoj mindig kétségbe vonta azt, hogy valakit, a ki nem tanítónak született, azta lehessen nevelni. A leghatarozottabb elensége a tanítóképző intézeteknek. Főleg pedig nem becsüli sokra az irni és olvasni tudást, ha egyáltalán arra nem oktaltja a gyermekeit, hogy a mit olvas, azt meg is értse.

Tolstojtál csak egy érzés született vele, az emberszeretet, s minden egyéb csak utóbb jött. Emberszeretében azonban kezdetben nem volt semmi a mostani lemondásából, aszkétizmusából, s nem vette meg úgy, mint most az életnek örömeit. Tulajdonképen csak a hetvenes évek második felében fejlődött ki nála a mostani beteges lelkiállap. Addig a világ az ő lelkeiben is normalisan tüközödött vissza, s mint költő is halhatatlan remekműveket alkotott. A hetvenes években kezdődött mái irányja, melynek végzélja, hogy a világot kiemelje a sarkából, s az embe-reket az evangélium szellemében egészen át-gyurja.

Tolstoj nem áll egyedül az orosz irodalomban. Egészen közönséges forradalmár ő is, ellensége az abszolútizmusnak ő is, csakis az eszközei mások, mint elvtársaié. Bakunin az anarchizmus se-gélyelő akarta megteremteni az új Oroszországot, Herzen a czart akarta liberális reformokra bíni, Turgenyev a nemzeti öntudat erősödésétől várt a megváltást, Tolstoj pedig a népoktatással akarja ugyanazt elérni. És épen azért, mert az ő eszköze latszolg artalmatlanabb, neki kevesebb baja van a közhatalossal, mint volt a többieknek. Az ő tanai az evangéliumban vannak s Tolstoj egyik legördekesebb munkája, épen az evangélium fordítása. Akkor, mikor Oroszországban még senki sem gondolt az illetékes tényező közöl arra, hogy a jobbagykort felszabadítsa, Tolstoj ezt már megtette a saját birtokán, s a mikor Sandor czar abban látta az abszolútizmus gyegvárt, hogy a nép minél butább legyen, Tolstoj

népiszkolát állított föl. Hogy azt a forradalmat, melyet a szellemben és a lelkekben eszálni akar, minő ügyesen akarja elérni, mi sem bizonyítja jobban, mint az a körölmény, hogy nem csak a kormánykörök figyelmét jászta ki, hanem kiját-szolta Turgenyevet, legbizalmasabb barátját is, a ki őt a hetvenes években már megtagadta, s boldogulán jelentette ki.

Pedig Tolstoj s Bakunin közt lényegében ke-vés a különbség. Bakunin minden létező rendet meg akart semmisíteni, hogy a romokok megte-rementse a szabadságot. Tolstoj pedig az ember-szeretetet akarja beolteni a szívekbe, hogy ily módon szeresse meg mindenki számára a jogok és a kötelességek egyenlőségét. Ő maga példával jár elől. Vagyonát szétosztja, darozban jár, keze munkájából él, nehogy bárki is szemere vethesse, hogy ő maga sem tartja meg tanait, s hogy több joggal követelhesse elveinek megvalósulását. De épen abból látszik egészen forradalmi szelleme, hogy a kényszernek meg a legkisebb árnyalattal sem gyakorolja arra, hogy tanait elfogadják azok, a kik nem akarják. Az emberi szabadság és szabad akaratot annyira tiszteli, annyira kétségbe-vonhatlan jognak tartja, hogy meg e szabadságot sem akarja rá kényszeríteni senkire. Egyszerűen csak a képet adja a műveiben az evangéliumi szabadságnak, s erre magára bizza, hogy tud-e híveket toborzani vagy sem. Meg a nejtől és a gyermekeiktől sem követeli meg, hogy az ő tanait kövessék.

Épen ez az a pont, a mely már beteges állap-ot. Az akarat és az energiának a hiánya az, a mi miatt ő nem lehet vezére a népének. Alap-gondolata mondhatnók egész joggal, hogy rö-g-ezmeje: az evangéliumi szabadság, felségs eszme, s ha meg lehetne valósítani, megadhatna ez is az emberiségnek a szabadságot; de az emberiség egész története nem egyéb, mint czafolat arra, hogy olyan utat, melyen Tolstoj haladt, bárki is célt érhetne. Kétezer évvel ezelőt sokkal nagyobb, hatalmasabb szellem hirdette az evangé-liumot s a világszabadságot még sem tudta meg-valósítani. Miért gondolhatna az ember egy pilla-natig is arra, hogy ez majd Tolstojnak siker-üljön?

Tolstojban tehát méltán lehet sajnálni a költőt, mert a költészetben halhatatlan remekeket alkot-tott, a szociologus, a forradalmár, a ki helyébe lépett, gyenge, erőtlén, s egész működése czélat-lanul tevélység. Az a nagy esodolat, a melyvel iranta a világ viseltetik, nem egyéb, mint az az inger, az a esab, melyet rea az a misztikus homály gyakorol, mely Tolstojt egész alakját befűdi. Az az utolsó huszonöt év, melyet ma-gyamba vonulva töltött, örök vesztesége a szépi-rodalomnak, s nem nyereség az emberiségnek.

Benne csak a költő volt nagy, a szociálpolitikus, gyenge, erőtlén, tévton járó. Bernát Ottó.

A búrok túzserége. A búroknak minden várakozás ellenére kitűnő túzserégük van, melynek fejlődését nem is lehet megítélni, mert a búrok katonái készségük épen ezt a részét mindig titokban tartották. Barba a búrok sikeresen verték vissza 1896-ban a Jameson-féle betörést, belátják, hogy biztos lövészek még nem képeznek elegendő biztosítékot arra, hogy egy Anglia ellen vívandó esetleges küzdelemben is győzni fognak a mely a modern harcnak a túzseréghez, a ki otthon is ebben a fegyvernem-ben szolgált. De ez nemcsak a németekre szor-ritkozott, hanem minden nemzetiségre. Külön-ben pedig a franciákra. A transzváli túzserég megerősítéséről Németország kívül még Fran-cziaországban van nagy érdeme. Az útegek legnagyobb része francia grénat-agyuk, melyek így különösen a 40 fontos Grénat-agyuk, melyek Dundee és Ladysmith mellett 4-6 kilométer tá-volságra vittek.

Megleppen pontos lövészi vannak a búr túzserégnek. Ezt némiképen megmagyarázza, érthetővé teszi a búroknak az a velük született tulajdonsága, hogy a legnagyobb biztonsággal képesek megítélni hazájukban a távolságokat. Ezt nem tudják az európaiak megítélni, mielőtt a délfrikai levegő esodalatlan esakója játékat nem ismeri ki, a mihez hosszas tapasztalat kell. Ez magya-rázza meg azt is, hogy miért

kelő utcájában állt egy régi holland ház, valóságos típusa a múlt századvégi holland építésznek. Három emelet magas, a harmadik emeleti ablakok padlásablak formájúak. A holland gazdaszöveg ismeretes tisztaságával hűhőfőre tartott lépések vezettek a bejárathoz. A ház homlokzata szintén fehér, vakolt, bintóval fehér; az ablakokon azonban leginkább zöldek a függönyök. A ház kapuja indiai tölgyfából van. Ez nagyjából a külseje a legfontosabb holland szalonok a Fokföldön. A szalon tulajdonosnéja egy idősebb özvegy nő, a ki vendégszeretettel fogadja a Volksraad ülése alatt feljövő hollandokat, kik az ő házában beszélnek meg a politikai műveleteiket. A ház nagy és jól szellőztetett. Bútor ugyan nincs sok benne, de a mi van, az mind régi és jó. A díszítések teljes hiánya a ház belsőjének valami bizalmas, régi, meghitt vonást adnak. Itt nem létezik virág, kezi munka, kasszettek vagy kis párnácska. Minden merev és komoly.

Az összejöveteleket hetenként egyszer, izgalmas politikai események idején kétszer is tartják. Itt beszélnek meg a választási kérdéseket, megvitájk az egyes miniszterek hozzáféréseit, a jelölték programját. Majdnem az egész belügyi gépezet ebben a házában igazgatják. A társalgás nyelve holland, zene nem létezik és a frissítő közeli is a legszükségesebbekre szorítkoznak. A vendégek majdnem kizárólag férfiak, a frakk nem kötelező. A házasszony valamikor nagyon szép asszony lehetett, minék nyomai még ma is láthatók. A fekete selyem ruhája még a nagyanyja korából való, nyaka körül többször vékony aranylánc van felszalva. Királyi kincstárba illő gemmánt felbevalói és melléje van. Vasbottal kormányozza szalonját. Egyetlen szavai jelöltek képes megválasztani, vagy megválasztani.

Valóban sőt sohasem hallott semmit sem Zenobifórl: de azért sok a közös vonásuk. Még eddig minden választásnál megtudta hozzávetőleg mondani, hogy mekkora lesz az afrikaiertek partja s ismerék minisztereket, kik az ő pártfogásáért könyörgöttek. Mert hatalmas szava van még a miniszterek kinevezésénél is.

Nem lehet megmondani, mi a szerepe a jelenlegi házában. Biztos, hogy alantól összekötése van a nyugtalan belügyi vezető gergővel; valószínű, hogy a titkos cselekedet s szolgálatokra való pénzösszegek az ő kezén át jutnak Transzvábia. Veszedelem asszony — de mindent egybevetve — nagyon értékes személy. Cecil Rhodes is gyakran látta meg ennél a szalon Zenobifórl. Felvették a társaságba, de sohasem bírtak benne. Az események igazolták ezt a bizalmatlanságot.

UJDONSÁGOK.

— decz. 18.

— Személyi hírek. Ferenc Ferdinánd trónörökös szombaton délelőn a Belvédereben dejeuner d'atoutot adott, a melyen Maria Teresia főhercegné és leánya, Maria Annunciata és Erzsébet főhercegné is résztvettek. — **Erzsébet és Maria Annunciata főhercegnék** Bécsben meglátogatták az osztrák iparművészeti múzeumtől kiállítottat. — **Az orosz cári család** Pétervárt állandó időzésre Csarszkijelobá utaltok.

— Kitérítetett községi jegyző. Temesvármegye községválasztási bizottsága legutóbbi rendes üléseben Mezey Gyula megalapítói községi jegyzőnek az ottani almané elismert önkormányzatot.

— Árvíz veszedelmek. A Felvidéken a hirtelen megnövekedett vízárak következtében több helyen nagy árvízveszedelmek fenyeget. A rohamos hóolvadás és a szélviharok miatt a folyók hirtelen aradtak. Nevezetesen a Hernád folyó már több helyen kilépett medréből. Egyes községek határát egészen elborította már az árvíz. A folyamoknál lakosság teljes erejével védekezik a fenyegető veszedelmektől.

— Szocialista nyomászások. A Felvidéken a nyomászások között nagy a forrongás. Sátoraj-Ujhelyet választották működési központjuknak, a honnan az egész mozgalmat vezetni készülnék. A rendőrségnek ugyanis — mint levelezők távirataiban — már régebb idő óta feltűnt, hogy a városban igen sűrűn fordulnak meg Kassai, miskolci és más felvidéki városbeli nyomászások, a kik rendszeren néhány napi időzést után ismét elutaztak. Az illetéklők nagyobbára tudták, hogy szociálisak és ezért **Hogyay** rendőrfelügyelő megindította a nyomozást, hogy kiderítse a titkos szervezkedés rejtekéit. Vasárnapi este meglepte a szocialista nyomászások, a mint éppen titkos gyűlést tartottak, a melyen a szociálisnak csináltak propagandát. A gyűlés után felvonulást is terveztek. Az alkalmatossá a gyűlést feloszlatta és az idegeneket kiutasította a városból.

— Traján császár háza. Mehéndi romániai mezőváros határában ásások közben érdekes római régiségekre bukkantak. A munkálatok vezetői azt híresztelték el, hogy a talált romok annak a háznak maradványai, a melyben Traján római császár lakott, a mikor katonái a híres **turnezériai hidat** építették. A lakosság nagy örömmel fogadta a felvilágosítást és elhatározta, hogy az emlékeztető helyet szobrot állít Traján császárnak. Rögön meg is kezdették a gyűjtést a szoborlapra, a mely ma már tekintélyes összegre nőtt.

— Kutba ugrott a feleség elől. Bihar-Diósegy vármegyei községben családi tragédia játszódott le. Molnár András gazdember a vásáron eladta a tengerjét és a kapott pénzzel czimboráival elitta. A mikor jövedelmé háztartás, a felesége nagy haraggal fogadta, szemére lobbantotta, hogy rossz vásárt csinált. A kardos menyecske meg is akarta verni az urat, a mitől a papushós férj úgy aggódott, hogy fészaladt a szülőhegyre és ott **belengrott a kutba**, ott is veszett. A hegy őt vette észre és hozta ki a holttestet a vízről.

— Az északi síkhaszító. Bési tudósítók távirata: **Najernél**, az itt leteratódott síkhaszító földhártozók 9700 frtot találtak. Minthogy az északi törvény szerk Najer kincsét követeli, Najert adták a tartományi törvényszéknek. Najert, a ki a fogadóban **Lover** Miklós londoni fakeserkésznek vallotta magát, mindekelőtt itt vonják felelősségre hamis jelentéskés miatt.

— Halál a steeken. Rimaszombat vasuti állomáson a napokban halálos szerencsétlenség történt. Póth Sándor állomás-felügyelő egy berobogó vonat elgázolta. A szerencsétlen fiatal ember leugrott az egyik vonatról és olyan szerencsétlenül csusszolt el, hogy a berobogó vonat kerekéi alá bukkott. A vonat kerekéi annyira összezúrták, hogy rövid kínhalál után meghalt. A szerencsétlenül járt felügyelő holttestét Miskolcra szállították, a hol nagy részvét mellett temették el.

— Vasuti baleset. A bécs-égeri vonal Raschitz állomáson, mint Pilsenből táviratozták, tegnap éjjel a bécsi Ferenc József-pályaudvarról este 10 óra 20 perccor eljárt és Egerbe reggel 7 óra 4 perccor várt 1. számú gyorsvonat az állomáson késő 62. számú gyorsvonatba ütközött. Az utasok közül senki sem sebesült meg. A vonat személyzetéből a két vonat vezetői súlyos, egy postabizalmnok és három vonatkiszérő pedig könnyű sérülést szenvedett.

— Névnyegyarosítások. Weiss Ernő dudari lakos vezetéknévnek «Varga»-ra, kiskoru Bucher Karoly és Menyhért nagyvárosi illetőségű ugyanottani lakosok vezetéknévnek «Dobos»-ra, kiskoru Grünbaum László farsói illetőségű soproni lakos vezetéknévnek «Rajkai»-ra, Reichsfeld Arnold zölomi illetőségű budapesti lakos vezetéknévnek «Radnai»-ra, Wits Ferenc kecskeméti illetőségű ugyanottani lakos vezetéknévnek «Vadász»-ra, kiskoru Szankó Andrus tiszafelelári illetőségű szentesi lakos vezetéknévnek «Molnai»-ra, Krausz Antal orosházi illetőségű ugyanottani lakos, valamint kiskoru gyermekei, Janos, Iona és Sándor vezetéknévnek «Kertész»-re, Bienenstock Salamon czechi illetőségű budapesti lakos, valamint kiskoru leánya Irén vezetéknévnek «Benkó»-re, Haiss Ignác Alajos salczer bányai illetőségű ugyanottani lakos vezetéknévnek «Szendrői»-re, kiskoru Braun Márkus tiszafelelári illetőségű ugyanottani lakos vezetéknévnek «Biro»-ra, kiskoru Weiss Sándor ó-dombóvári illetőségű budapesti lakos vezetéknévnek «Vida»-ra, Brandtner Géza m. kir. adótitár váci lakos vezetéknévnek «Bándi»-ra, Blau Odón hőmérvészterhelői illetőségű ugyanottani lakos vezetéknévnek «Barta»-ra, Niegéhall István aradi illetőségű ugyanottani lakos vezetéknévnek «Katonai»-ra, Altmann Géza kir. törvényszéki aljegyző szombathelyi lakos vezetéknévnek «Ag»-ra, Misesch Vilmos abonyi illetőségű ugyanottani lakos vezetéknévnek «Mező»-re, Holler Andrák kolosai illetőségű alisp. kálcseai lakos vezetéknévnek «Aczéli»-ra, kiskoru Schulmeister Jenő szarvasi illetőségű ugyanottani lakos vezetéknévnek «Cser»-ra, Hricz Daniel községi aljegyző tornai lakos vezetéknévnek «Erdődi»-re, Engler Ádám magyar államvasuti pályáról halasi lakos vezetéknévnek «Erdődi»-re, Kohn Zsigmond budapesti illetőségű ugyanottani lakos, valamint kiskoru István és Erzsébet gyermekei vezetéknévnek «Kardos»-ra, kiskoru Jász Mihály és Reisz Zoltán bekésgyalmai lakosok vezetéknévnek «Reisz»-re, Demner Márton kishatárnyói r. kath. kántorantó, valamint kiskoru Vilmos, Győző és Iona gyermekei vezetéknévnek «Darvas»-ra kért átnevezést a belügyminiszter megengedte.

— Feledékeny vasutasok. Furcsa história történt tegnap reggel a szeged-rékusai állomáson, a 4102-es számkú személyvonattal. A vonat indulása a menetrendben 8 óra 10 perccor van jelölve, ekkor a Rókus-ról induló személyvonat rendszeren utra készen áll. Így volt ez tegnap is. Az utasok beszállították és jelt adták az indulásra. A gépezet megmozdította a gőzmozgatót, megindította a kerekéket, de a gép — nem indult meg. Hirtelen nagy futkórúdság támadt a peronon, vasúti alkalmazottak szal. jáltak jobbra-balra, míg végre kiderült, hogy a vonat azért nem indult meg, mert a gépkész — **elfelejtették vízzel megtölteni.** Az utasok izgatottan kérdésközöltek a baj után, de hamar megnyugtatták őket:

— Semmi baj uraim, a kazinba nem szivattyúzták vizet s most töltik meg. Csak félóra késő! ...
Ugy is történt, a viztartályokat szépen megtöltötték s a vonatnak egy jó félóra múlva sikerült elindulnia.

— Alkalmazotti betörők. Móránk Lajos határőrnöknek alul-földű-utó 10. számú állás helyén lakásában az éjjeli betörők garázdálkodtak. A vakmerő rohók behatoltak a tulajdonos dolgozó szobájába, a hol feltörték az irasztaló ládát és onnan 80 forint készpénzt valamint egy tájképzőkéket ellopott. A betörők a szobában levő Wertheim-szekrény feltámasztását is megpróbálkoztak, azonban kísérletüknek nem lett eredménye. Mindössze egy helyen tudták megfúrni a szekrény oldalát. A szekrényben levő értékek megintelen maradtak. A vakmerő betörők alkalos segítségért hatoltak be, mert reggel az utcára nyitva kaput nyitva találtak. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Nagy tüzek a fővárosban. A szombatról vasárnapra virradó éjjel — mint már közöltük, — nagy tüzek voltak a fővárosban. A Hungaria-ut és hajszár ut sarkán, a rakosi rendező-pályaudvar mellett levő olajgyárban, a mely az államvassutak tulajdona, egy benzines hordó felrobbant. Az égő folyadék szétfórt a helyiségben, a tüzet azonban a kivonult tűzoltóság csakhamar eloltotta, még mielőtt nagyobb veszedelmé támadt volna. A felrobbant hordó közelében foglalatásoknál éppen a robbanás idejében **Bárány** István anyagi szüleitől 21 éves napzamos, a ki olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a mentők a Rókus-kórházba vitték. A veszedelmé keletkezéséről csakhamar tudták megállapítani. — A külső-orkasi-uton levő **Fischer** és **Heidelber**-féle vegyszergyárban az egyik szarókamrának a tetje, mintegy 40 öl hosszú sághoz egyszerűen langra lobbant. A gyár közelében más gyárak is vannak, a melyekre végtelenül válhatott volna, ha a tűz továbbharapódzott idejékorán meg nem akadályozták. A tűzoltóság a fekevesztett elem lokalizálására a legmesszebbben intézkedéseket tette és ennek köszönhető, hogy másfél óra erőfeszítés után sikerült a tüzet eloltani. A szarókamrában ott vagyon borax volt, a melynek egy része a lángok martaléka lett, másik része a tűz és a víz hasznavevettélenné lették. A tűz okát nem tudták megállapítani. — De volt egy harmadik tüzezet is **özvegy Póltzer** Móráné síp-utca 24. szám alatt levő házában.

A háztulajdonosnő lakásán az erdőben befűtött kályhából egy szikra kipattant a kályha mellett levő szalmacsútra, a mely egy pillanat alatt lángba borult. A fenyegető veszedelmé az éjjeli almuából felriadt házielők hamarosan elfojtották.

— Készülő szatyrák. A fővárosban tisztító munkások tegnap délután a dob-utca 35. szám alatt levő vendéglőben gyűlést tartottak, a melyen kimondták, hogy jogos követeléseik élelre szervezkedni fognak és szükség esetén a beharcolást sem riadnak vissza. Kivánságukat azonban meg nem foglalták pontokba. A gyűlésen a rendőrséget Takács Géza segédfogalmazó képviselte.

— Gátlakartó-készülék. Mulatóhelyek, kávéházak és éttermek részére a legújabbra nevezetesen fontos újítást vezetett be a **Somló** Jakab-egyet (Viczai-kört 78.). Műhelytől és Tarsa által előadott gátlakartó készüléket hozott forgalomba, amelyet már egy óta használnak Nemtorországban a legjobb eredménytel. A vállalat 20% gátlakartókat készítek. Nagyból mennyiségű gátlakartókat készítenek rendkívül alacsony áron a készülék.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

— Hangverseny. A Grünfeld-Bürger vonós négyes társaság fellétele óta minden évben megemlékezik Beethoven születés napjáról és ilyenkor decemberben egyik hangversenynek műsorát a nagy zeneszerző alkotásainak szentelik. Az ezidő Beethoven-estélyt tegnap tartották meg a Royal termekben. Az operaszínház tegnapelőtti «Fidelio» előadását ismét követte a kamarazene ünnepe. A műsoron két jól ismert munka szerepelt: az *f-dúr*, Ruzsvomony-négyes és a híres szepiet. Mindkét művet a kvartett társaság teljes stíluszussal és teljes művészettel játszotta el. A közönség minden egyes tétel után lelkesen tapsolt az előadónak. A két kamararész között **Szilágyi-Bárdossy** Iona operánk jeles tagja énekelte Beethoven három skót-dalát. Bár a művészt választása nem volt túlságosan szerencsés, a művésznő énekelte zajos tetszést aratott. Különösen az első dal dala elő igaz érzeléssel és finoman kizsinegett tökéletességgel.

— Főpróba és vigaszolásban. A **Tobdossz** királyi főpróba technika okkóbb, nem e hó 18-án, hanem az első előadás napján, kedden, e hó 19-én lesz. A főpróba 11 órákor kezdődik. A 18-ára kiadott meghívók 19-ére érvényesek.

— A téli tárlat ünnepélyes megnyitása. A képzőművészeti társulat teli tárlatát vasárnap délután 5 órákor nyitotta meg ünnepélyesen **Wlassics** Gyula kultuszminiszter meghívott vendégek jelenlétében. A műcsarnok termei zsúfolásig megteltek nagy és előkelő közönséggel. Ott voltak: **Hegedűs** Sándor kereskedelmi miniszter, **Berezovics** Albert, **Matekóvics** Sándor, **Rohonczy** György altábornagy terparancsnok, **Szalay** Imre a nemzeti múzeum igazgatója, **Radics** Jenő az iparművészeti múzeum igazgatója, **Forster** Gyula és **Berezovics** Viktor miniszteri tanácsosok, **Kádócsa Lippich** Elek és **Rikli** Gyula miniszteri oszt. tanácsosok, **Beöthy** Zoltán és **Narvati** Imre egyetemi tanácsok, **Hock** János, dr. **Ragályi** Lajos, **Csavossy** Imre és **Molnár** Antal országos képviselők, gróf **Andrássy** Manó és **Tivadár**, gróf **Festetics** Sándor, **Fittler** Kamill, **Kammerer** Ernő országos képviselő, kormánybiztos és még igen sokan a kiállító művészek és a társulat tagjai közül. Öt órákor érkezett a műcsarnokba **Wlassics** Gyula kultuszminiszter, a kit **Berezovics** Albert, a képzőművészeti társulat alelnöke, **K. Lippich** Elek, a kultuszminisztérium művészeti osztályának vezetője, **Kammerer** Ernő, **Szalay** Imre, **Bentkó** Kálmán igazgató, **Végh** Arthur, **Karlovics** Bertalan, **Vasváry** János, **Zala** György, **Kacsányi** Odón, **Tornyay** Gyula és **Forster** Gyula választmányi tagok, továbbá **Telegy** Karoly műtárs, dr. **Ambrózy** Dező és **Hajós** Jenő útközre fogadták a bejáratnál. A miniszter Berezovicshez fordult így szólt:

— Reményem, sok szép fogok látni és meg fogom ismerni a magyar művészet mai állapotát!
Majd kijelentésként, hogy a képzőművészeti társulat a részletteléssel megkönyvitte a művésztársulat, a mely ezáltal minden bizonyosan nagyban fel fog lendülni. Ezután megkezdte körjáratát a termekben, a hó szokatlanul nagy közönség tolongott. A miniszternek igen tetszett a tárlat és több művészt megköszöntés is ki- tüntetett. Majd pedig megígérte, hogy legközelebb nappal is meg fogja tekinteni a tárlatot és a parisi kiállításra küldendő képek vasárására is közelebb kinevezi a bizottságot. Két órai ott időzést után, miután több ízben kifejezte meglepetését, elment az a miniszter.

— A nemzeti zene tegnap délelőtt 11 órákor tartotta meg előző közgyűlést az intézet helyiségében gróf **Zichy** Géza elnöksége alatt. Előző nap- nyitól kezdődött megemlékezést az egyesületnek a múlt évben kitűntetett és elhunyt tagjáról. Beszédre végezt az óhaját fejtette ki, hogy a jövő évi hangversenyek műsorának összeállításában a magyar zeneire több figyelmet fordítsanak. A tükör jelentése szerint az intézetnek a múlt évben 1147 tanulója volt. Az egyesület mai vagyoni állapota 107.179 ft 13 kr. — Ezután a választások következtek. Közéletiállással megválasztották: elnökül gróf **Zichy** Géza, alelnökül **Geröczy** Karoly, igazgatóul **Bartay** Ede, utkarul **Vajdai** Emil, elnökül **Darvas** Géza, ügyvédül dr. **Vessey** István.

— Opera. A tenorista-kérdés, a mely az operaház repertoriájá telték óta alaposan felforgatta, a tegnapi napról legalább részben megoldást nyert. **Larizza**, a néhány hónap előtt megbetegedett tenorista ugyanis ismét visszatért a színpadra és úgy látszik teljes egészségben. A **bohémek** előadásában énekelte Marcell szepet. Az egész estén magyasan, aczelosan zengett szép hangja, a mely telve van zománccsal és így erővel. Reméljük, hogy **Larizza** most már állandóan fog énekelni és további feljött semmi sem fogja megzavarni. Nem tartjuk el órszöngű tenoristának és repertoriájá sem mondhatnánk gádzagnak, de vannak egyes szerepei, a melyekben elég jól megállja helyét. Ha lesz a színháznak **Wagner**-énekes — a mint úgyis sőtölegesen vágyunk rá — és **Larizza** most már teljes egészségben marad, akkor a tenorista-válság is befejeződik és az opera összesített repertoriájá ismét felépíthetik. Az előadás egyikeben is elég jól ment. A nézőtérben szép számu közönség jelent meg. (e. a.)

— A magyar színház részvénytársaság tegnap délelőtt 10 órákor tartotta el. évi rendes közgyűlést **Hegedűs** Béla ország. képviselő elnöksége alatt. A közgyűlés a mérleget, a nyereséget és vesztéget számlát jóváhagyólag tudomásul vette, az idei évről kezdve a jövő 12 évi számlájára vitette át, és az igazgatóságnak, valamint a felügyelőbizottságnak a felmentését megadta. Az igazgatóságba **Hegedűs** Béla, a kinek a mandátuma lejárt, újra egyhangúlag megválasztották; új igazgatósági tagok lettek: **Vék** Lajos és **Kellner** János. Cseke helyébe jelentősebb ügyek elintézésé után **Thiele** Endre és **Tóth** István László. Közvetlenül mondatok **Beöthy** László művészeti igazgatónak azokat a sikereket, a melyekben a színháznak az igazgatása alatt reze van e működése iránt a jövőre is teljes bizalmat nyilvánítták. A közgyűlés a közönséget és bizalom nyilváníttát egyhangúlag megdélte.

— Hangverseny. A **budapesti lípótvárosi korszak** e hó 19-én, kedden este pont 9 órákor, saját helyiségében hangversenyt rendez **Dvórák** Antal tiszteleterre a cseh vonós négyes, **Vasquez** Italia és **Hilgermann** Laura korredukcióval. A hangversenyt tánc követi.

— Miss Mary Halton utolsó vendégjátékai. Miss **Mary Halton**, a ki a főváros közönsége a «Gésk» Miniórájában ismert és szeretett meg, ezt a híres szerepet immár csak **haromszor játszta el Budapest.** A művésznőnek ugyanis a hét közepén már Bécsben kell lennie, a hol a «Rhodope» című új operettet fogja tanulni s ha legközelebb ismét Budapestre jön, vagy ebben, vagy egy más új operettben fog bemutatkozni a főváros közönségének; a Géskát semmiesetre sem fogja többé játszani.

— Nevezetesen vendégzerepleni egy darabban — mondták ma a művésznő — a legnagyobb világhírűben is ritkaságszámba megy, s Budapestben éppen elegendő. Az utolsó három előadással együtt ugyanis **egy negyvenhárom** énekelte Miss **Halton** Budapestben. Mondták ezek az utolsó Hataltonnál ékesített Gesa-előadások heftőn, kedden és szerdán lesznek. Jégylek a magyar színház pezdantáránál holnapot, vasárnapot kezdve lehet váltani.

— Új eredeti darabok. A magyar színház igazgatósága előadásra előadta **Dr. Bók** József **Asszonyok a kaszárnyában** című három felvonásos operettjét, valamint **A szerelmé udvoja** című háromfelvonásos énekes színművét is, a melynek szerzője **Hevesi** József és **Faragó** Jenő. Mind a két darab már a jövő színházi év udvónsága lesz.

— Blanche Blanka, az operaház vendégművésznője, 15-én megkezdte. Kedden, 19-én, lép fel először **Erkel** «Bank bán» operájának Melinda szerepében. A művésznő az alkalommal hosszabb ideig fog nálunk vendégzerepleni, s fel fog lépni egyebek közt a «Hogonok» királyi szerepében és mint **Flutné** a «Windseri vig nók»-ben is, melyeket itt már rég nem énekel; énekel továbbá két új szerepet is: a **Zichy Géza** «Roland mester»-ében Joettét és **Goldmark** «A házi tükör»-operájában Dalmé szerepét.

— A kis székonyan angol operettből most jelent meg Rózsavölgyi és társ kiadásában az énekes kiadás 2 füzetben magyar szöveggel és zongora kísérettel. Ára minden füzetnek 1 ft 50 kr.

— A nemzeti szalon a vidéken. A nemzeti szalon, mely elő nyereséket ért el tárlatával a múlt évben Szegeden, Miskolcon és Aradon, újabb meghívást kapott Kolozsvárra és Nagyváradra is. Az egyesület előadta a meghívást és **Hock** János alelnököt bízta meg a vidéki kiállítások rendezésével. Legközelebb **Székely** és **Madarász** műveiből kollektív kiállítás rendez a nemzeti szalon.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— Iparhatósági megbízottak választása. Tegnap ment végbe a főváros összes kerületeiben az 1900. évre az iparhatósági megbízottak választása. Dacára a lápos felhívásának, a választások lefolyása igen lanyha volt. Az érdekelteknél közönség alig tanúsított valamelyes érdeklődést iránta. Egy-két kerület kivételével, a hol az ellenzék aközébe lépett, alig szavazott egyehány iparos. Állapában véve az összes kerületekben a hivatalos lista győzött, bár egy-két jelöltet az ellenzék erősen törött. A választások lefolyása a következő:

I. kerületben lezavartak összesen 7-en. Megválasztottak rendes tagokul: Arnold Robert, Oskás Gusztáv, Friedländer József, Köky Imre, Kudler József, Hegedűs Lajos, Horváth Béla, Hirschler Már, Jankovics József, Kovács Antal, Kurezwil Vilmos, Köhne Ferenc, Mattmann Lipót, Piskó István, Reisz Antal, Schmelzberger Sándor, Stockinger Ferenc, Sulzberger József, Várady József, Walthér Ernő, póttagokul Ádám Ágoston, Mandl Manó, Noszer Ignác, Konecsny Ferenc, Pesznerék János.

II. kerületben lezavartak összesen 48-an. Megválasztottak rendes tagokul: Alnach Ferenc, Ascher Antal, Bauer József, Gómon Gusztáv, Heinlein Antal, Minkovics István, Müller József, Pósch József, Simon Ferenc, Stowasser János, Vágás Mihály, Varga István, Deutsch János, Baril Todor, Gatten Ede, Frankendorfer Lajos, Kammermann Antal, Hochhauser István, Kern Antal, Bruck Armin. Póttagokul: Ebl Ferenc, Buczik Ágoston, Hauer Miksa, Wesinger István és Spáker István.

III. kerületben: Bauer Mártyás, Bauer István, Dvórák Ferenc, Engel Márk, Epstein Jakab, Frey István, Gebhard József, Köky Imre, Kudler József, Kuttik Karoly, Linopencz Mihály, Muskovics Karoly, Pálffy József, Procsok Pál, Róth Mihály, Schödl István, Stockenmacher Zsigmond, Stolnok László, Tilinger Sándor, Weber János. Póttagokul: Gántner Béla, Ritter István, Molnár Karoly, Eder Antal, Tersichak Frigyes.

IV. kerület iparhatósági megbízottai lettek: **Rendes** tagok: Balog Karoly, Braun Vilmos, Buschmann Ferenc, Friedrich Gyula, Grünfeld Armin, Harkai Mór, Heyek Ede, Híkdé Lajos, Hinterecker Lipót, Hubenthal Lipót, Kondor Bernát, Konta J. Ferenc, Körömi János, Leitersdorfer Henrik, Lórencz István, Negrényi Béla, Pófi Gyula, Rein János, Speray János és Szöke Ede; póttagok: új. Frey Imre, Maratsek István, Magyar József, Weisz Miksa és Róth Dávid.

V. kerületben rendes tagok lettek: Eisei József, Abalos Vilmos, Brust Dávid, Eichenwald Lajos, József Faik Zsigmond, Fodor Béla, Fürst Bertalan, Friedmann Ignác, Heller Armin, Hirtenschein Miksa, Kleinberger Armin, Kogler János, Kramer Miksa, Kriehaber László, Kórák Samu, Pap Béla, Fick Ede, Zantsch J. Mór, Schwarz Ilés, Stahler Herman és Zankóczy Emil; póttagok: Bohner Odón, Engel J. Frigyes, Herzog József, Manzer Lajos és Pollak József.

VI. kerület iparhatósági megbízottai lettek: Víranyi Imre, Goldschmidt Bernát, Bró Gyula, Fyő Simon, Fugl Emil, Fodor József, Gelléri Mihály, Hossz Armin, Hoffer Gyula, Hohenberg Ferenc, Kardihold Árpád, Káizer József, Kunossy Frigyes, Leslauer József, új. Mándos Sándor, Markus Jenő, Révay Oszkár, Steiner Ferenc, Weinberger Ignác, Wolfner József. Póttagok: Arvai Ottó Ede, Adler Adolf, Hahn J. Karoly, Reisz Karoly, Weisz Antal.

VII. kerületben: Herényi János, Szankovics Sándor, Nagy Imre, Neuwald Ilés, Róna Mór, Kóós Mór, Windt Ignác, Ernst József, Fischer Vilmos, Schmidt Gyula, Frisch Ignác, Bergi József, Rottmann Jakab, Kozma Géza, Szabó György, Róck Karoly, Csernyenka Antal, Glózer József, Kall János, Klein Ignác. Póttagok: Hóme Antal, Hirmann Ferenc, Hollós Albert, Schmach Karoly, Rubinsek József.

VIII. kerületben: **Rendes** tagok: Kovács Gyula, Zavrál János, Tomcsanyi Gyula, Bró János, Eötvös Rózsa, Drabos Imre, Holmann Henrik, Kratochvíl Sándor, Kádler Albert, Kádler Zsigmond, Lutz Gyula, Schmalbach Henrik, Steiner János, Szilágyi István, Sauer József, Szabó László, Fehér József, Tauer Samu, Nagy Albert, Böhm Ferenc; póttagok: Debrik Miklós, Novák József, Rári Lajos, Adler Gyula, Bró János.

IX. kerületben: **Rendes** tagok: Alpár Ede, Eberesberger Gyula, Friedl Fülöp, Graf József, Grigar József, Hiltner Jenő, Kónyosy Ernő, Kója Lajos, Kozel János, Krágyó János, Kriatovics Lajos, Lindner János, Mangold Karoly, Sator Miksa, Sperl Flóris, Sztáwhov József, Sebő Rózsa, Szandner Béla, Urbancsek Pál, Vaday Gaspar; póttagok: Balog Dávid, Steger Karoly, Bettelehem Zsigmond, Marschall Ferenc, Corvin Lajos.

— Az előjáró választás. A 45-ös bizottság tegnap ülésen **Huvos** József kir. tanácsos felvette azt a kérdést, vajon az előjáróvalastással is republikáni tartalomnak-e a többi kerületnek annak a kerületnek az elhatárolását, a melyben a megválasztás történt. A bizottság, többek hozzájárulása után, kimondta, hogy az előjáró választással is ép úgy mellányolni kell a leginkább érdekelteket (szűzül a II-k) kerület elhatárolását, mint a plebánus-választással. Errekes, hogy tegnap az előjáró jelölésnél a VII-k és VIII-k kerületbeli bizottsági tagok nem szavaztak, azt hozza fel okul, hogy ebben a két kerületben meg nem tartották értekezletet ebben az ügyben a bizottsági tagok s így nem is jelölték eddigelő seukit.

— A főváros közgyűlése. A szerdára kiűzött közgyűlés főbb tárgyai a következők: Választás az igazoló, a közgazdász, a katonai, közlekedési, központi és közoktatási bizottságokban megválasztottak a illetéglő újonnan elöljáró tagjai helyékre. — A gyűlés megkezdéséhez egyelőre kértvény az építkezés határvidékének megválasztása iránt. — Előterjesztés a kereskedelmiügyi miniszter lezarta a fővárosi középiskoláknak nagyobb arányban való keresztülvétel tárgyában. — Előterjesztés a Baross utca-egyetem-terv vilamos vasutvonalnak a Dunapartig való meghosszabbítása tárgyában. — Előterjesztés a Petőf-területől az akadémiát tervezett Dunaparti vilamos vasút építése érdekében leterjött műszaki megállapodásokról s az engedélyező tárgyalás eredményéről. — A belügyminiszter lezarta, a Hungárián utra tervezett vilamos vasúti kiterő építése tárgyában. — A szabályozásokról és telektervezésekről szóló szabályrendelet megállapítása. — Előterjesztés a régi város-háza lebontása és a környékének szabályozása tárgyában. A vilamos világítás berendezésére vonatkozó szabályrendelet megállapítása. — A II. ker. trombitás-ut rendezése. — A IX. ker

Kiadóhivatali üzenet.
Tudakozásainknál csak olyan levelekre válaszolunk, a melyekről a válaszbélyeg beküldött.
Jelégés hirdetéseknek a hirdető a kiadóhivatal előtt ismeretlen.
Hasznát és új **pénz-szokrányok** rendkívül olcsó áron kaphatók a bécsi pénzszokránygyáraktól. **Budapest, V. Béla-vány-utca 6. sz. 31885**

Éltesebb
Jómódi urral szembe megismerkedni egy tiszteletes költővel. Leveleket **Éltesebb** jellegű alatt a kiadóhivatalba kér. 8010

N. Gerson Anna
Budapest, Erzsébet-körút 52. elhelyez: minden nemzeti nyelvvel **gyermekkereskedés** és **honnek**. 8008

Erényi-féle
Kétféle: a) egy tégely megcsinált: **bírvánkegyet**, mindenem somorbetegséget, bőrkórt, izmait, Szeged, 1899. december 6-án. Az igazságos. 1569

20% gázmegtakarítást biztosítunk

azoknak, kik **gázsabályozónkat és szabályozó csavarunkat alkalmazzák.**

Ezen új találmány előnye, hogy csak annyi gázt vezet az egyes lángokhoz, a mennyit az **a legnagyobb fény kifejlesztése** mellett fel tud használni. Az egyenes nyomás megszüntül a lángok **eddigi hirtelen emelkedését, lobogását, zugását, az izzó harisnya elkomosodását és a lámpa üveg eltörését.** A készülék új Auer, mint pillangó egéknél (nyitólángoknál) alkalmazható. Minden megrendelés alkalmával **szereződésileg 20% gázmegtakarítást biztosítunk.**

Készülékünk már 10 lángú légszuszaberezésnél a legkevésbé is 100 alatt a légszuszaberezésből törlesztődik. Nemzetiségben egy év óta bevált készülékünk ismertető leírását kívánatra portómentesen rendelkezésre bocsátjuk, működését pedig a központi irodánkban berendezett laboratóriumban minden érdeklődőnek készséggel bemutatjuk.

MÜHLENTHAL és TARSAS,
légszuszaberezítő készülékek előállítására alakult társaság magyarországi vezérképviseletével:
SOMLÓ JAKAB, Váci-körút 78. Légrádi-palota.

Újdonságok!

MEGJELENTEK és KAPHATÓK
LAMPEL RÓBERT
(WODIANER F. ÉS FIAI)
csász. és kir. udvari
könyvkereskedésének
kiadóhivatalában
BUDAPEST, Andrásy-út 21.

TERMÉKENYSÉG. — Zola Emil legújabb regénye. *Egyedül járított magyar évek.* Két kötet, művészi borítékban. Ára 350 ft

CYRANO DE BERGERAC. — Rostand Edmond világhírű színdarabja. Romantikus verses dráma öt felvonásban. Fordította Ábrányi Emil. Húve 150 ft. Diszkötésben. Ára 250 ft

SZILÁGYI ÉS HAJMÁSI. Költői beszédek négy énekben. Irta Jakab Odón. Neogrady Antal rajzaival. Elegáns díszköt. Ára 180 ft

KERESD AZ ANYÓST! Színmű három felvonásban. Irta Papucsi György. Komoly iránymunka, nem humoros, bohózat. Ára 1—ft

SZIV. Irta Edmondo de Amicis. Elbeszélések az ifjúságnak. Második kiadás. Diszkötésben. Ára 280 ft

FEKETE KATÓ és más elbeszélések fiatal leányoknak. Irta Fayné Hentaller Mária. Kriesch Laura rajzaival. Diszkötésben. Ára 250 ft

LEGSZEBB MAGYAR MESÉK. Új sor. Az ifjúságnak s a népek című Moka bácsi (Halász J.) Conreder, Szemlér és Telegdy eredeti rajzaival és három színes képpel. Diszköt. 240 ft, díszesebb kiállításban. Ára 300 ft

ERDELYI NAGYASSZONYA. Krónikás elbeszélések fiatal leányok számára. Irta Tóth Sándor, Pataky László rajzaival. Diszköt. Ára 240 ft

A CSUDA NÉNKE. Megrendőrfel képeskönyve, melynek legújabbabb kiadását a Magyarországi kiadóhivatalunk először hozza forgalomba. Ára 150 ft

MAGYAR KÖNYVTÁR 143—147. sz. 142. Molière. A kéneskedők. Ford. Hevesi Sándor. 143. Thury Zoltán. Urak és paraszok. 144. Arany János. Vajna Ars poetikája. 145. Tinódi Sebestyén. Valogatott históriás énekei. Rendelte és bevezetést ellátta Perényi Adolf. 146. Jókai Mór. A nagyenyedi két ifjú. Beszély. Bevezetés.

szel ellátta és magyaráta Váro Ferencc. 147. Szabóné Nádori Janka. Marcsa és egyéb történetek. Egy-egy szám. Ára 15 kr

A MAGYAR NEMZETI IRODALOM TÖRTÉNETE. Szemlelvényekkel, középiskolai használatra, két kötetben. Irta Tóth Sándor. I. kötet ára 160 ft II. kötet. Ára 140 ft

MAGYARORSZÁG MADARAI. *Kalósok téli-nyári vadászatai jelentésükre.* Irta Chernel István, ábráté Herman Ottó. Két kötet, vastag kötet, ötvenegy színes táblával, öt millipal és ötvennyolc szívesképpel. Hány Gyulától és Néccsey Istvántól. Ára 20—ft

PÁRIS és az 1900. világiállítás. Irta Strausz Adolf. Magyar utmutató Párisban és a kiállításban. Igen sok képpel. Ára 90 kr

GYERMEKHYGIÉNE. Irta dr. Kármán Samu és dr. Bauer Lajos. Utmutató anyák számára a gyermekápolásban. Harmadik képpel. Ára füzve 2—ft vászonba kötve. Ára 250 ft

RAJZOK A TERMÉSZET KÖRÉBŐL. Irta dr. Pallagi Gyula. — Tartalma: A villámjáról. A világosságról. A testek halmozatáról. Ára díszes borítékban 80 kr., kemény kötésben. Ára. 1—ft

PANNÓNIA római község maradványai Pannonhalma tövében. Felkutatta dr. Récey Viktor. Egy térképpel és több szívesképpel. Ára 40 kr.

Legújabb SZESZADÓ TÖRVÉNYEK, végrehajtási rendeletek és utasítások. I. A szeszadó. 1899. évi XX. sz. II. Szeszadópótlék. 1899. évi XXIV. sz. III. Az alkoholi felosztásról a szeszadópótlék. 1899. évi XXII. sz. A törvények, rendeletek és utasítások szövegével, magyarázatokkal és betűsoros tárgymutatóval. dr. Szokolay Istvántól. Ára 2—ft

ALLAMI ITALMÉRÉSI JÖVEDEK. 1899. évi XXV. sz. a végrehajtási rendeletekkel és utasításokkal. Magyaráta dr. Szokolay István. Ára. 50 kr

BUSULÓ

GENTRY

EGY KÖTET ELBESZÉLÉS

IRTA
GOTTIER LAJOS.

Ára 1 frt 50 kr.

Kapható az „EGYETÉRTÉS”
kiadóhivatalában.

A NEW-YORK

ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG.

Alapított 1845-ben, tisztán kölcsönösségen alapszik minden utánfizetési kötelezettség kizárásával. Mután részvényesei nincsenek, az összes tőke és nyeresemények a biztosítottak tulajdonát képezik.

Kivonat az 1898. évi számadásból:

Aktívák összege	1,099 millió kor.
Évi bevétel	227 „
1898-ban a biztosítottaknak kifizetett	107 „
1898-ban kötött új üzletek összege	760 „
Tiszta fölösleg 1898 végén	132 „

Az 1898-ban a biztosítottaknak kifizetett nyeresémszálalékok összege 14 millió koronára rugott.

A New-York a művelt világ összes országában bír fiókokkal.

Referenciák Magyarországon:
Magyar Általános Hitelbank.
Pesti magyar kereskedelmi bank.
Közlebbi felvilágosításokat ad a

„NEW-YORK”
életbiztosító-társaság magyarországi vezérigazgatója:
Budapest, Erzsébet-körút 9—11. sz.

NEMZETI ISKOLA

FÜGGETLEN POLITIKAI TANÚGYI USÁG.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **BENEDEK ELEK.** Helyettes szerkesztő: **FÜLDES GÉZA.**

A **NEMZETI ISKOLA** az egyetlen politikai tanügyi uság, mely minden politikai párttól függetlenül, hatodik ére szolgálja a **tanítók és tanárok erkölcsi és anyagi érdekeit.** Független letele és fölélye egyaránt a **bátor szókimondása** a tanítók és tanárok körében méltán emelte pártatlan népszerűsége. Az összes tanügyi lapok közt ebben olvashatók a **legfrissebb és legalaposabb** tanügyi értesülések.

A **NEMZETI ISKOLA** előfizetési ára:
Egész évre 4 ft. Félévre 2 ft. Negyedévre 1 ft.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII. ker., Rottenbiller-utca 5 a.

Karácsonyi ajándéknak

legalkalmasabb a könyv, mert nemcsak hogy szórakoztat, hanem tanít, nemesít és szellemi táplálékot nyújt, miért is a karácsony küszöbén felhívjuk a nagyérdemű közönséget az alább felsorolt könyvekre, melyek mind elsőrangú szerzők által íródtak, s így belső tartalmuknál fogva elég garanciát nyújtanak. A külső kiállítására pedig a kiadó társulat anyagi áldozatokat nem kimélt, hogy kiváló díszű és olcsó könyveket hozzon forgalomba.

Az „ATHENAEUM” irodalmi és nyomdai részvényi társulat (Budapest, VII. kerület, Kerepesi-út 54. szám alatt) kiadásában a következő elsőrangú

Ifjúsági iratok jelentek meg:

Aesopus. Tanulságos mesék. Prózai átírdogás. Számos fanyasztott ábrával. Díszes vászonkötésben 2 kor. 40 fill. Andersen válogatott meséi. Fordította Moka bácsi. Hat színyomatos képpel. Ára diszkötésben 2 kor. 40 fill. A rabszolga karaván. Rajzok az afrikai ellen vartt hóból. Kalandok. Nemzetünk hőseinek Falkenhorst és May után átírdogatta: Arkövy Rikhard. Számos képpel. Ára diszkötésben 4 kor. 80 fill. Magyar mese- és mondavilág. A magyar nemzet ezereves múltját. Meséi Benedek Elek. A képeket rajzolta: Szalay Gyula. 5 kötetben. Minden kötet ára pompás díszköt. 6 kor. Csudaszép mesék. Benedek Elek től. Remek kiállítás nagyrakal képeskönyv. Tizenhárom nagy színyomatos képkel. Ára díszes kötésben 10 kor. Utazások és vadászkalandok. Elbeszélések az állatvilágból. Összeállította: Paul Bert. Franciaából fordította: Dr. Simonyi Jenő. Számos fanyasztott ábrával. Ára diszkötésben 4 kor. 40 fill. Columbusz Kristóf élete és Amerika felfedezése. Elbeszélte: Colon Fernand. Columbus Kristóf fia. A szövegbe nyomott számos képpel. Ára kemény kötésben 3 kor. Az utmutató. Cooper. Fordította: Dr. Pallagi Gyula. 4 színes képpel. Ára 3 kor. Buda hőse. Donázy Ferencc munkái az ifjúság részére. Regényes korrajz Budavár visszafoglalása idejéről. Számos fanyom kiviteli képpel. Pompás díszkötésben, ára 9 kor. Rejtélyek a Történelemből. Elbeszélések az ifjúság számára. Számos fanyom kiviteli képpel. Ára pompás díszkötésben 7 kor. Villámosság. Indian-történetek a messze nyugatról. Gazdagon illusztrálva. Pompás díszkötésben 7 kor. Életünket és vérünket. Az ifjúság számára fanyom kiviteli képpel. Ára diszkötésben 9 kor. Tholdi Miklós. Regényes korrajz Nagy Lajos idejéről. Az ifjúság számára. Előszóval ellátta Szilágyi Sándor. Számos korhú képpel. Ára diszkötésben 7 kor. Az Ahtékok kincse. Számos fanyom kiviteli képpel. Ára pompás díszkötésben 8 kor. Tengeren innen, tengeren túl. Mesékony képesek. Irta Kemény Kálmán. Ára diszkötésben 6 kor.	Forgó bácsi könyvtára. 8—12 éves gyermekek számára. Eddig 17 kötet jelent meg, melyek egyenként számozottan 1 kor. 60 fill. kaphatók: I. A kővet következő: I. Nelli és elbeszélések a kalandokról. Számos képpel. — II. A kakuk-óra. Egy lyukas hatos története és egyéb elbeszélések. Számos képpel. — III. Kis mesékony. Gómm-testvérek gyujteményéből. Valogatott mesék. Számos képpel. — IV. Apró színyarabok. Számos képpel. — V. Két kéréses és egyéb elbeszélések. Számos képpel. — VI. Tündérmesék. Számos képpel. — VII. Aesopus tanulságos meséi. Számos képpel. — VIII. Berti és Berta v. a hűség és szeretet győzelmé. Számos képpel. — IX. Mátty és Pety v. az élet egy korallszigetén. Számos képpel. — X. A nagy kő. A nagy kő és a nagy kő. Számos képpel. — XI. Roszszont Ferke kalandjai vizen és szárazon. Számos képpel. — XII. Cizmos ezica napójából és egyéb elbeszélések. Számos képpel. — XIII. Regék a görög hajdankorból. Elmesélte: Szilárdi. Számos képpel. — XIV. Ida néni. Kis elbeszélések. Számos képpel. — XV. A titok. A városi vendég. A piros kendő. Számos képpel. — XVI. Mit beszélnek a harangok és egyéb elbeszélések. Számos képpel. — XVII. A két testvér és egyéb elbeszélések. Számos képpel. Gyermekmesék. Gómm testvérek után Halasz Ignác. Új kiadás. Ára kötet 3 korona. Lázadó hajós nép viszontagságai a csudás tengeren. Valódi történet. Az ifjúság számára írta és rajzolta Györök Leo Gy. Számos képpel. Ára kötet 3 kor. Gyula bácsi. A mesemondó Löschinger Hugó eredeti rajzaival. Pompás képes mesékony. Ára diszkötésben 6 kor. Hoffmann Ferencc küsköveltségű ifjúsági iratai. I. A tengeren túl. — 2. Vitor Ferkó. — 3. A miliónos. — 4. A bűnhődés. — 5. A becsült utca. — 6. A miliónos az ur, olyan a szolgája. — 7. A székely. — 8. Tisztelet a nyárnak és anyának. — 9. A becsült utca. — 10. A hegelundai fiú. — 11. A hű szív. — 12. A jó tett is meghozza kamatját. — 13. A két hű barát. — 14. A magus északon. — 15. A meztér. — 16. A munka jutalma. — 17. A szenvedés iskolája. — 18. A testvér. — 19. Anya szeretet. — 20. Az elhittetés. — 21. Az igazság napfényre jön. — 22. Az Inka kincse. — 23. Egy fedél alatt. — 24. Egy levél a szentírásból. — 25. Hűség és álnokság. — 26. Ki nint veled egy arat. — 27. Király. — 28. Lougo. — 29. Mylord Cat. — 30. Próbák. — 31. Szegény és gazdag. — 32. Mindeki a maga szerencséjének köve. — 33. Ahol leg nagyobb a veszély, legközelebb a segítség. — 34. Az árak. — 35. A látszat csalt, az igazság győz. — Ára egy-egy kemény kötésben két s négy csinos képpel ellátott kötetnek 1 kor. Stanley utazásai, kalandjai és felfedezései Afrikában. Stanley eredeti művei alapján Buró elrajzi vizualitának felhasználásával. Irta Jankó János. Számos képpel és egy térképpel. Ára kötet 4 kor. Hetedhét országból. Meséjűtemény. Irta Kemény Kálmán. Ára pompás díszkötésben 4 kor. 80 fill. A legújabb 56 kötetben. Régebbi kötetek ára kötet 3 kor. XL—LVI. Ára díszes vászonkötésben 6 kor.	Repülőgépen a holdba. Irta Makay István. Ára díszes vászonkötésben 4 kor. Grönlandon át hócipőn. Fritjof Nansen alapján írta a szerző ifjúságnak Dr. Jankó János Számos eredeti ábrával díszítve. Ára kötet 3 kor. Régi tündérmesék. Orcai Emma baronétól. Pompás képes mesékony. Ára diszkötésben 5 kor. Mitaha Ga a puskaporképi. Elbeszélés Amerika nyugati vidékéről. Az ifjúság számára írta Ken F. Frigyes. Nyolc nagy képpel. Ára diszkötésben 6 kor. A Mesztiz és még három elbeszélés Észak- és Dél-Amerikából. Az ifjúság számára írta Andor József. Nyolc nagy képpel. Ára díszes kötésben 4 kor. 80 fill. Gr. Benyovszky Móricz élete és kalandjai. Az ifjúság számára írta Radó Vilmos. Képekkel. Ára kötet 4 kor. — Díszes vászonkötésben 5 kor. 60 fill. Ujváry Miklós, az új Robinson. Képekkel. Irta Radó Vilmos. Ára díszes vászonkötésben 3 kor. 60 fill. Robinson Crusoe története. Az eredeti elbeszélés nyomán, gyermekek számára. Átdolgozta Radó Vilmos. Ára képes papírkötésben 2 kor. 40 fill. — Díszes vászonkötésben 3 kor. 60 fill. Tannenburgi Róza. Schmid Kristóf után átdolgozta Donázy Ferencc. Hat színes képpel. Diszkötésben 2 kor. 40 fill. Genovéa. Schmid Kristóf től. Hat színes képpel. Diszkötésben 2 kor. 40 fill. Schmid Kristóf közkedveltségű ifjúsági iratai. 8—14 éves gyermekek számára. — I. A piros tojások. — 2. Mathild és Vilma. Itha. — 3. A virág kosárka. A karácsony-éj. — 4. Eichenfels Henrik. A kanári madár. — 5. Tanulságos beszédek. — 6. Tannenburgi Róza. A fiatal remete. — 7. Enstachus. Márton, az öreg hegyi lakos. — 8. A jó Fridolin és a gonosz Detrik. Wolfbühl melletti kápolna. — 9. A jó Orzse. A homlokvirág. — 10. A baranyka. A galambokcska. — 11. Paulina. A kalászszedő leány. — 12. Thalhaim Eteleka. A karthausi kolostor. — 13. Virágkedvelők. Reinhold Todor. — 14. Klára. A rózsát. Walther Florentin. — 15. Timót és Philénon. A drágakövek. — 16. Nándor. — 17. Jozsef. A fülemile. — 18. A piros és fehér rózsák. A rajnai vizár. — 19. A vadon virág. Lajos Anzelmó. — 20. Schmidt Kristóf elrajza. Színyjátékok. Mindegyik kötet ára egy képpel díszes vászonkötésben 1 kor. 40 fill. Törökvilág Magyarországon. Történeti elbeszélések az ifjúság számára. Irta P. Szathmáry Károly. Ára kötet 3 kor. — Díszes vászonkötésben 4 kor. A kurucz király. Történeti elbeszélés. Irta Tóth Sándor, Pataky László rajzaival. Ára kötet 3 kor.	Vámbéry Ármán utazásai Ázsiában. Az ifjúság számára átdolgozta Radó Vilmos. Második bővített és számos ábrával díszített kiadás. Ára kötet 3 kor. 80 fill. A kereszties hadak története. Közép-korok. Összeállította De Witté Gizirot Henrietta. Franciaából fordítva. — Számos fanyasztott ábrával. Ára kötet 3 kor. Díszes vászonkötésben 6 kor. Katalin. Regény fiatal leányok számára. Irta Benedek Elek. Ára diszkötésben 6 kor. Pipiske. Regény fiatal leányok számára. Irta Szabóné Nogaik Janka. Ára diszkötésben 6 kor. Hajnalka. Regény fiatal leányok számára. Irta Ambroszovics Meszlényi Ilona. Ára diszkötésben 6 kor. Az Urmándyak kincse. Regény fiatal leányok számára. Irta Büttner Lina. Ára diszkötésben 6 kor. Két szív. Regény fiatal leányok számára. — Irta Andor József. Ára diszkötésben 6 kor. Leánytörténetek. Elbeszélések Irta Halden Erzsébet. Nagy színyomatos képpel. Pompás díszkötésben. Ára 4 kor. 80 fill. Gazambok. Irta Benedek Elek. — Czim sohasem hangzott jobban össze tartalmával, mint ez. Meglátó gyöngyöcske, udító tisztaság árad felénk minden sorából. Ára diszkötésben 5 kor. Vadrózsa. Irta Giesse Márta. Fordította Sárosi Bella. Képekkel. Ára díszes vászonkötésben 3 kor. Csudaszép baba kalandjai. Irta Cozmar A. Fordította Sárosi Bella. Ára díszes vászonkötésben 4 kor. 80 fill. Gyermekszív rejtelméi. Elbeszélés az ifjúság számára. Irta Montgomery Florence. A 20. kiadás után angolból fordította Rauschmann Emil. Képekkel. — Ára díszes vászonkötésben 3 kor. 20 fill. A tűzhely körül. Elbeszélések. Irta Tóth Pal. Ára kötet 3 kor. 60 fill. Díszes vászonkötésben 4 kor. 40 fill. Elsőrangú diszmunkák! Vig világ. Irta Bárony István. Múltatörténet, a népek, kalandok, adomák a vadász, erdész és gazdálkodó, a falu és a pusztá világából. Nagy alakú díszm. Huszonöt műveléssel, ötven szívesképpel és Bárony István arcképpel. Ára pompás díszkötésben 24 kor. Erdőn, Mezőn. Természeti és vadászati képek. Irta Bárony István. Nagy alakú díszm. számos szívesképpel, és 16 külön műveléssel. Ára pompás díszkötésben 20 kor.	A Magyar Nemzet Története tíz kötetben. 378 szívesképpel és 408 fényes kiviteli külön műveléssel. — Milleniumi kiadás. — Szerkesztő: Szilágyi Sándor. A tíz kötet ára díszes és tartós felbörkötésben 160 kor. Az „Athenaeum” kiadásában megjelenő Milleniumi Történet beszerzése által minden magyar ember saját tüzében emel örök emléket nemzetünk ezereves múltjának. Petőfi Sándor összes költeményei. Hazai művészek új rajzaival és a költő arcképpel. — 2 kötet. A rajzokat készítette: Balitz Ottó, Benzer Gyula, Bihar Sándor, Bohm Pal, Elmer Lajos, Eisenhut Ferenc, Hegedüs László, Karlovsky Bertalan, Kacsányi Odón, Révész Imre, Roskovics Ignác, Spanyoli Béla, Vágó Pal, Vastagh Géza, Vaszary János és Wagner Sándor. A két kötet ára díszes vászonkötésben 72 kor. Selymekötésben 84 kor. Az ember tragédiája. Irta Madách Imre. Zichy Mihály 20 fényomatos képpel. Album-alakú kötet, pompás díszkötésben 36 kor. Zichy Mihály élete és művei. 49 kép. Vérs legkiválóbb alkotásából. (Heliogravure és egyéb.) A művész életrajzaival. Nagyrakal (42+35 cm) díszm. Ára pompás díszkötésben 90 kor. A magyar nép multja és jelene. Irta Benedek Elek. Két kötetben, számos képpel. Első kötet. Ára kötetenként diszkötésben 16 kor. Petőfi Sándor összes művei. Első teljes kiadás. Életrajzi bevezetéssel ellátta Jókai Mor. Eredeti kéziratok és kiadások alapján rendezte, jegyzetekkel és variánsokkal kísérte Havas Adolf. 6 kötet 3 rézkarcra. A hat kötet ára diszkötésben 56 kor. Frithiof-monda. Irta Tegnér Esanias. Fordította Györfi Vilmos. Ekvall káaut 12 réztinyomatos képpel, szerző arcképpel és számos szívesképpel. Ára pompás díszkötésben 24 kor. A Leányvári boszorkány. Gróf Zichy Géza. Költői beszély 12 énekben. Zichy Mihály 13 rajzával. Ára pompás díszkötésben 20 kor. Heine. Dalok Könyve. Fordította Endrődi Sándor. Thumann Pál 122 rajzával. 4. Ára pompás díszkötésben 12 kor. Szájru Szájra. A magyarság szálló igéi. Gyűjtötte és magyarázta Tóth Béla. Ára díszes arckötésben 16 kor. Mendemondák. A világtörténet furcsaságai írta Tóth Béla. Ára díszes arckötésben 6 kor. Revtelky Összes Költeményei. Új olcsó kiadás! Ára vászonkötésben 3 kor. Imakönyv a keresztény katolikusok használatára. Irta Lévay Mihály. Ára borjúbörkötésben 30 kor.